Beoordelingsmodel Amateurfilms
Versie 2.1

Definitief basisdocument

Identificatie en beheer

Initiatiefnemer en inhoudelijk auteur	Marc Huygelen
Redactionele en analytische ondersteuning	ChatGPT (OpenAI)
Uitgever / beheerder	Cultuursmakers Filmgroep Antwerpen en Koninklijke Beverse Filmclub
Versie	2.1
Status	Vastgelegde basisversie
Datum	10 september 2026

1. Doel

Dit beoordelingsmodel is ontwikkeld voor de systematische beoordeling van amateurfilms. Het wil twee doelen verenigen: een zo consequent mogelijke analytische filmanalyse en een volwaardige menselijke jurywaardering. Het eindresultaat is niet alleen een score, maar vooral een onderbouwd en bruikbaar verslag voor de cineast.

Het model kan worden toegepast op onder meer documentaire, reportage, reisfilm, portret, fictie en experimentele film. Genre en bedoeling worden steeds gerespecteerd: de centrale vraag is hoe goed de film realiseert wat hij probeert te zijn.

2. Grondbeginselen

- De bedoeling, het verhaal of de centrale audiovisuele gedachte van de film staat centraal.
- Beeld, montage, geluid, muziek, tekst en techniek worden beoordeeld in functie van de film als geheel.
- Technische perfectie is geen doel op zichzelf; filmische functionaliteit primeert.
- De titel schept verwachtingen en de relatie tussen titel en inhoud wordt mee beoordeeld.
- Een film zonder klassiek verhaal wordt niet automatisch benadeeld, zolang er een herkenbare inhoudelijke, emotionele of artistieke ontwikkeling bestaat.
- Een beoordelaar kent uitsluitend punten toe voor aspecten die daadwerkelijk en voldoende betrouwbaar beoordeeld kunnen worden.
- Niet-betrouwbaar beoordeelbare elementen worden niet geschat, maar expliciet doorgeschoven naar de menselijke jury.

3. Twee beoordelingslagen

De beoordeling bestaat uit 70 punten analytische beoordeling en 30 punten menselijke jurywaardering. De term 'analytische beoordeling' wordt bewust gebruikt in plaats van 'AI-score': ook een systematische analyse bevat interpretatie en is geen natuurkundige meting.

- Analytische beoordeling: maximaal 70 punten.
- Menselijke jurywaardering: maximaal 30 punten.
- Definitieve beoordeling: maximaal 100 punten.

4. Puntenverdeling

Hoofdcriterium	Analytisch	Menselijke jury	Totaal
Verhaal, inhoud en bedoeling	18	4	22
Structuur, dramaturgie en montage	15	3	18
Beeld en cinematografie	13	2	15
Geluid en audiovisuele vormgeving	14	6	20
Technische en filmische afwerking	10	–	10
Emotionele werking	–	6	6
Originaliteit en auteursvisie	–	4	4
Algemene filmische impact	–	5	5
TOTAAL	70	30	100

5. Volledige beoordelingscriteria

5.1 Verhaal, inhoud en bedoeling — 22 punten

Analytisch 18 | Menselijke jury 4

- Herkenbare centrale gedachte, vraag, ontwikkeling, zoektocht, boodschap of artistieke bedoeling.
- Duidelijkheid over waar de film werkelijk over gaat.
- Relevantie en dosering van informatie.
- Functionaliteit van scènes en onderdelen; vermijden van overbodige passages.
- Inhoudelijke diepgang in verhouding tot genre en speelduur.
- Relatie tussen titel, inhoud en uiteindelijke betekenis.
- Bij niet-narratieve films: herkenbare inhoudelijke, emotionele of artistieke ontwikkeling.

De menselijke jury beoordeelt aanvullend of verhaal of bedoeling als kijkervaring overtuigt en beklijft.

5.2 Structuur, dramaturgie en montage — 18 punten

Analytisch 15 | Menselijke jury 3

- Functionele opening en afronding.
- Logische ontwikkeling en begrijpelijke overgangen.
- Samenhang tussen onderdelen.
- Opbouw van nieuwsgierigheid, spanning, verwachting, ontdekking of reflectie waar passend.
- Dosering tussen informatie, actie en rust.
- Timing, shotlengte, continuïteit en ritme.

- Functioneel gebruik van effecten en overgangen; vermijden van onnodige herhaling.

De menselijke jury beoordeelt aanvullend of montage en dramaturgie natuurlijk, meeslepend en overtuigend aanvoelen.

5.3 Beeld en cinematografie — 15 punten

Analytisch 13 | Menselijke jury 2

- Compositie en kadrering.
- Camerastandpunt en camerabeweging.
- Stabiliteit waar functioneel nodig.
- Scherpte, belichting en kleurconsistentie.
- Variatie tussen totaal-, medium- en detailbeelden.
- Functioneel gebruik van archiefmateriaal, foto's, grafiek, animatie en andere bronnen.
- De mate waarin beelden daadwerkelijk het verhaal of de bedoeling ondersteunen.

De menselijke jury beoordeelt aanvullend visuele expressiviteit, aantrekkingskracht en persoonlijke fotografische signatuur.

5.4 Geluid en audiovisuele vormgeving — 20 punten

Analytisch 14 | Menselijke jury 6

- Technische geluidskwaliteit — 3 punten: niveau, clipping, ruis, technisch vaststelbare verstaanbaarheid en balans.
- Geluidsmontage en continuïteit — 3 punten: natuurlijke overgangen en vermijden van storende geluidsbreuken.
- Live- en omgevingsgeluid — 3 punten: functioneel gebruik van werkelijk geluid voor plaats, sfeer en handeling.
- Muziekgebruik en plaatsing — 2 punten: timing, structurele functie en ondersteuning van de scène.
- Audiovisuele samenhang — 3 punten: relatie tussen beeld, stem, muziek, werkelijk geluid, effecten en stilte.

Menselijke jury 6 punten: voice-over/dialogen/interviews 2; muzikale keuze 2; auditieve en emotionele werking 2.

5.5 Technische en filmische afwerking — 10 punten

Analytisch 10

- Storende opname- of montagefouten.
- Technische beeldkwaliteit en consistentie tussen bronnen.
- Kleurcorrectie en kleurafwerking.
- Titels, ondertiteling en grafische elementen.
- Overgangen en effecten.
- Algemene verzorging van begin, midden en einde.
- Professionele samenhang van de uiteindelijke presentatie.

Technische virtuositeit wordt alleen beloond wanneer ze de film ondersteunt.

5.6 Emotionele werking — 6 punten

Menselijke jury 6

- Betrokkenheid van de kijker.
- Behoud van aandacht.
- Passende spanning, verwondering, ontroering, humor, ongemak of reflectie.
- De mate waarin de film na afloop blijft hangen.

5.7 Originaliteit en auteursvisie — 4 punten

Menselijke jury 4

- Persoonlijke invalshoek.
- Creatieve of verrassende keuzes.
- Herkenbare eigen visie.
- Bewust en functioneel omgaan met clichés.
- Een vaak gefilmd onderwerp kan hoog scoren wanneer de benadering origineel en persoonlijk is.

5.8 Algemene filmische impact — 5 punten

Menselijke jury 5

- Werkt de film als geheel?
- Is het geheel sterker dan de afzonderlijke technische elementen?
- Komen verhaal, beeld, geluid, montage en emotie samen tot een overtuigende filmervaring?

Deze rubriek is bewust geen rekenkundig gemiddelde van de andere onderdelen.

6. Niet-beoordeelbare onderdelen

Wanneer een aspect technisch of inhoudelijk niet betrouwbaar kan worden gewaardeerd, wordt geen aannemelijk cijfer ingevuld. Het verslag vermeldt expliciet welke waarneming ontbreekt of onvoldoende betrouwbaar is en welke punten daarom door de menselijke jury moeten worden toegekend.

Voorbeeld: de technische plaatsing en continuïteit van een voice-over kunnen analytisch worden besproken, terwijl de precieze kwaliteit van formulering, uitspraak, intonatie of emotionele werking open kan blijven voor menselijke beoordeling.

7. Rapportering

Een beoordelingsrapport vermeldt steeds afzonderlijk:

- Analytische beoordeling: ... /70
- Menselijke jurywaardering: ... /30
- Definitieve beoordeling: ... /100

Een onvolledige analytische score wordt nooit voorgesteld als een score op 100. Het verslag bevat per rubriek argumentatie, sterke punten, verbeteringsmogelijkheden en waar nodig duidelijke aanwijzingen voor de menselijke jury.

8. Richtlijn voor interpretatie van de eindscore

Eindscore	Werkinterpretatie
< 60	Duidelijke tekortkomingen
60–69	Voldoende / middelmatig
70–74	Behoorlijk
75–79	Goed
80–84	Zeer goed
85–89	Uitstekend
90+	Uitzonderlijk

De grenzen zijn richtlijnen. Scores boven 90 moeten uitzonderlijk blijven.

9. Standaardopbouw van een rapport voor de cineast

1. Titel, duur en genre.
2. Korte algemene indruk en omschrijving van de bedoeling.
3. Verhaal, inhoud en bedoeling.
4. Structuur, dramaturgie en montage.
5. Beeld en cinematografie.
6. Geluid en audiovisuele vormgeving, met expliciete scheiding tussen analytische en menselijke punten.
7. Technische en filmische afwerking.
8. Menselijke jurywaardering: emotionele werking, originaliteit/auteursvisie en algemene filmische impact.
9. Sterkste punten.
10. Belangrijkste concrete verbeteringsmogelijkheden.
11. Korte juryconclusie.
12. Analytische score /70, menselijke score /30 en definitieve score /100.

10. Positionering en AI-ondersteuning

Het model wordt niet voorgesteld als 'AI die een film voor 70% beoordeelt'. Het is een combinatie van systematische filmanalyse en menselijke jurywaardering. De analytische laag gebruikt vaste criteria om producties zo consequent mogelijk langs dezelfde meetlat te leggen; de menselijke jury blijft verantwoordelijk voor essentiële aspecten van beleving, interpretatie en artistieke appreciatie.

Bij de ontwikkeling en redactionele uitwerking van dit document werd ChatGPT van OpenAI als ondersteunend hulpmiddel gebruikt. De inhoudelijke keuzes, selectie, weging, aanpassingen en uiteindelijke vastlegging van het model gebeurden onder menselijke verantwoordelijkheid.

11. Gebruik en verspreiding

Deze versie 2.1 mag door filmclubs, juryleden en cineasten worden gebruikt en intern of voor beoordelingsdoeleinden worden verspreid, mits de bron, versie en beheerder duidelijk worden vermeld.

Een gewijzigde of afgeleide versie mag niet als de officiële 'Beoordelingsmodel Amateurfilms – versie 2.1' worden voorgesteld. Wie inhoudelijke wijzigingen aanbrengt, dient duidelijk te vermelden dat het om een aangepaste of afgeleide versie gaat. Voor officiële wijzigingen van versie 2.1 en voor opvolgende versies ligt het beheer bij Cultuursmakers Filmgroep Antwerpen en Koninklijke Beverse Filmclub.

Deze gebruiksvoorwaarden regelen de verspreiding van dit basisdocument en de naamgeving van officiële versies. Zij vormen geen juridisch advies en beogen geen exclusief recht op het abstracte idee of de methode zelf.

12. Auteursrechtelijke en juridische toelichting

Volgens de Belgische informatie over auteursrecht ontstaat bescherming automatisch wanneer een originele menselijke creatie concreet vorm krijgt. Een louter idee, methode of concept is als zodanig niet door auteursrecht beschermd; de concrete originele uitwerking kan dat wel zijn. Daarom wordt ChatGPT niet als auteur vermeld, maar als redactionele en analytische ondersteuning.

Voor bewijsdoeleinden kan het nuttig zijn een vaste datum en een bewaarde kopie van deze versie te hebben. Indien de beheerders een formele juridische licentie, depot of afdwingbare gebruiksregeling wensen, verdient afzonderlijk juridisch advies aanbeveling.

13. Versiebeheer

Versie 2.1 geldt vanaf 10 augustus 2026 als vastgelegde basisversie. Toekomstige wijzigingen worden onder een nieuw versienummer gepubliceerd. Daardoor blijft bij elk beoordelingsrapport controleerbaar welke beoordelingsstandaard werd toegepast.

Versie	Datum	Status	Opmerking
2.1	10 augustus 2026	Vastgelegde basisversie	70/30-model; geluid en audiovisuele vormgeving 20/100; niet-betrouwbaar beoordeelbare elementen naar menselijke jury.

14. Kernverklaring

Het Beoordelingsmodel Amateurfilms combineert een systematische filmanalyse met menselijke jurywaardering. De analyse onderzoekt volgens vaste criteria verhaalopbouw, beeldgebruik, montage, geluid en technische afwerking. Aspecten waarbij menselijke waarneming en appreciatie essentieel zijn, worden afzonderlijk door de jury beoordeeld. De analytische beoordeling vertegenwoordigt maximaal 70 punten en de menselijke jury maximaal 30 punten. Samen vormen zij de eindbeoordeling op 100.